

ДУХОВНІСТЬ

260-РІЧНИЙ 7-КІЛОГРАМОВИЙ СЛУЖЕБНИК

І ДОСІ В АРСЕНАЛІ М'ЯТИНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

У Свято-Покровському храмі села М'ятин зберігається унікальна реліквія – церковний Служебник, який належить до найперших книг, що почали видаватися у друкарні Почаївського монастиря, одного з найбільших західноукраїнських видавничих центрів першої половини XVIII століття.

Як відомо, перший варіант Почаївського Служебника з'явився у 1735 році, а м'ятинський варіант – через дванадцять років після нього. Коли ж врахувати, що церква у М'ятині – попередниця нинішньої – започаткувалася у 1755 році, то цілком ймовірно, що перший тутешній священик Олександр Лозовський проводив Богослужіння саме зі згаданого Служебника, благословленого єпископом Феодосієм. Так, саме тим Феодосієм Любенецьким-Рудницьким із Луцька,

який у 1730 році став засновником друкарні у Почаєві і при якому почалося видання літургійних книг, проповідей, повчань, панегіриків, підручників. До найважливіших друків тоді належали збірка “Гора Почаєвська”, яка включала житіє Йова Залізо, нотний Іормологійон, збірка повчань і проповідей “Народовіщаніє”, “Богословія наравоучительна”, Богогласник, Біблія (1798, передрук з київського видання), Требник, “Собраніє припадков краткое і духовним особам потрібное...”, “Поученіє о святих тайнах, о добродітелях церковних, о заповідях Божих...” Але попри ці назви, найбільш ходовими були саме Служебники, нестача яких на той час явно відчувалася, і цю ношу заповзялася заповнити друкарня у Почаєві.

Таким чином книга вагою до семи кілограмів потрапила до М'ятини і, на відміну від декотрих інших, не канула у Лету, а збереглася донині. Причому, у доволі привабливому стані. Фактично лише одного листка немає у Служебнику – заглавного. Натомість збереглося друковане благословення

єпископа Феодосія. Не затерлися від рук та часу також тексти та відтиснені заставки.

І не менш цікаво – збереглася обкладинка, яка дуже відрізняється від сучасних тим, що зроблена із дерева. Для цього використали липу, а дощечки з часом настільки висохли, що полегшилися у вазі вдвічі, а то й втричі. По-друге, вони абсолютно цілі, без шашелю. Щоправда, теляча шкіра, що їх обтягує, в декількох місцях потріскалася. Але це й не дивно – як-не-як слугує вона уже два з половиною століття.

Нині книгу мало використовують для Богослужної відправи. Радше, як зазначає староста М'ятинської Свято-Покровської церкви Григорій Рудик, до неї заглядають заради цікавості, аби порівняти значимість, передану старослов'янською і українською мовами. Але те, що Служебник не загубився у віках, що колишні і теперішні покоління зберегли його попри війни і наруги, м'ятинці вважають славною сторінкою історії свого храму.

Сторінку підготував Євген МЛИН.